EURÓPAI KÖZPONTI BANK

EURORENDSZER

HU **ECB-PUBLIC**

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2021. június 11.)

a hitelintézetek forint lejárati összhangjának szabályozásáról

(CON/2021/22)

Bevezetés és jogalap

2021. május 19-én az Európai Központi Bank (EKB) felkérést kapott a Magyar Nemzeti Banktól (MNB), hogy alkosson véleményt a hitelintézetek forint lejárati összhangjának szabályozásáról szóló 20/2015. (VI. 29.) MNB rendeletet felváltó MNB rendelet iránti tervezetről (a továbbiakban: rendelettervezet).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén, valamint a 98/415/EK tanácsi határozat[1] 2. cikke (1) bekezdésének hatodik francia bekezdésén alapul, mivel a rendelettervezet a pénzintézetekre vonatkozó, a pénzintézetek és pénzpiacok stabilitását lényegesen befolyásoló szabályokkal kapcsolatos rendelkezéseket érint. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzata 17.5. cikkének első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Háttérinformációk és a rendelettervezet célja

1.1 Amikor 2015-ben forintosították a hosszú lejáratú deviza jelzáloghiteleket, a forint lejárati eltérés jelentősen megemelkedett a belföldi bankrendszerben, mivel a forintosított jelzáloghitelek lejárata meghaladta a 10 évet, és ezeket rövid lejáratú forint eszközökből finanszírozták[2]. A lejárati eltérés kezelése érdekében az MNB bevezette a jelzáloghitel-finanszírozás megfelelési mutatót (JMM). A JMM azt írja elő, hogy a hitelintézeteknek a lakáscélú forint jelzáloghiteleik meghatározott részét hosszú lejáratú jelzálogfedezetű forrásokkal kell finanszírozniuk[3]. 2017-ben a mutató minimális szintje 0,15 volt, ez a mutató 2018-ban 0,20-ra, 2019-ben pedig 0,25-re nőtt[4].

1.2 A hosszú távú finanszírozás jelzáloghitelezésbe való becsatornázása érdekében az MNB ellenösztönözte a jelzáloglevelek más hitelintézetek általi kereszttulajdonlását. A világjárvány által okozott helyzetre tekintettel az MNB 2020 márciusában könnyített ezen azzal, hogy átmenetileg eltávolította a kereszttulajdonlási korrekciós tényezőt[5].

---

1 A Tanács 98/415/EK határozata (1998. június 29.) a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról (HL L 189., 1998.7.3., 42. o.).

2 Lásd a Magyar Nemzeti Bank 2017. évi Makroprudenciális jelentését, amely elérhető: https://www.mnb.hu/letoltes/makroprudencialis-jelentes-2017.pdf.

3 Lásd a Magyar Nemzeti Bank 2017. évi Makroprudenciális jelentését, amely elérhető: https://www.mnb.hu/letoltes/makroprudencialis-jelentes-2017.pdf.

4 Lásd a 20/2015. (VI. 29.) MNB rendeletet módosító 55/2016. (XII. 22.) MNB rendeletet.

5 Lásd a 20/2015. (VI. 29.) MNB rendeletet módosító 5/2020. (III. 19.) MNB rendeletet.

1.3 A rendelettervezet kedvezőbb elbírálást vezet be a zöld jelzáloglevelek és a zöld refinanszírozási hitelek tekintetében előírva, hogy a JMM számításakor a hitelintézetek 150 százalékos értéken vehetik figyelembe a kibocsátott zöld jelzáloglevéleket és a felvett zöld refinanszírozási hiteleket. A rendelettervezetet kísérő indokolás szerint a kedvezőbb elbírálás azért kerül bevezetésre, mert az MNB véleménye szerint a zöld hitelezés és a zöld jelzáloglevél-kibocsátás pozitív hatással van a pénzügyi stabilitásra. Ezek az instrumentumok alacsonyabb hitelkockázattal is rendelkezhetnek az alacsonyabb közműkiadásoknak és a sokkhatásokkal szemben ellenállóbb lakásáraknak köszönhetően. Továbbá a diverzifikáltabb jelzáloglevél-befektetői bázis előmozdítja a bankrendszer stabil finanszírozását.

1.4 A zöld jelzáloglevelek önálló fogalommeghatározásának bevezetése helyett a rendelettervezet azt írja elő, hogy valamennyi jelzáloglevél zöldnek minősül, ha a kibocsátó által nyilvánosan közzétett dokumentáció alapján megfelel az International Capital Market Association által kibocsátott Green Bond Principles 2018 (Zöld kötvények alapelvei) című dokumentumnak[6] vagy a Climate Bonds Initiative által kibocsátott Climate Bonds Standard V3.0 (Zöld kötvények normái) című dokumentumnak[7], és a megfelelést erre jogosult külső fél tanúsítja.

1.5 A zöld források kedvezőbb elbírálásával párhuzamosan a rendelettervezet számos további módosítást vezet be a JMM szabályozás célkitűzéseinek támogatása érdekében: i. a JMM elvárt szintje 0,25-ről 0,30-ra emelkedik; ii. a zöld jelzálogalapú forrásoknak legalább ötéves kibocsátáskori futamidővel kell rendelkezniük az egyéb forrásokra alkalmazandó hároméves korlát helyett; iii. a mutató számítása során történő figyelmebevételhez valamennyi jelzáloglevélnek tőzsdén jegyzettnek kell lennie; és iv. a más hitelintézet általi kereszttulajdonlásra vonatkozó, a világjárvány miatt felfüggesztett megszorítások módosított formában ismét bevezetésre kerülnek, a tulajdonolt jelzáloglevelek mérlegfőösszeghez képesti arányán alapulva számított korrekciós tényező alkalmazásával téve kevésbé vonzóvá az ilyen kereszttulajdonlást.

2. Általános észrevételek

2.1 Az MNB 2019-ben hirdette meg Zöld programját az éghajlatváltozással és egyéb környezeti problémákkal összefüggő kockázatok csökkentése, a zöld pénzügyi szolgáltatások magyarországi kiterjesztése, a kapcsolódó tudásalap magyarországi és külföldi szélesítése, valamint a pénzpiaci szereplők és a saját ökológiai lábnyomának csökkentése érdekében[8]. Az EKB üdvözli az MNB környezeti fenntarthatóság iránti elköteleződését[9]. Ahogyan azt az EKB a közelmúltban megjegyezte, az éghajlatváltozással együtt járó fizikai kockázatok és átállási kockázatok okozhatnak hirtelen árváltozásokat, veszélyeztetve ezáltal az árstabilitást[10].

2.2 Az EKB széles körben üdvözli az éghajlatváltozással összefüggő kockázatok csökkentéséhez hozzájáruló politikákat és kezdeményezéseket. Jóllehet továbbra is gyermekcipőben járnak azok a

6 Elérhető: https://www.icmagroup.org/sustainable-finance/the-principles-guidelines-and-handbooks/green-bond-principles-gbp/.

7 Elérhető https://www.climatebonds.net/climate-bonds-standard-v3.

8 Elérhető: https://www.mnb.hu/greenfinance.

9 Lásd a CON/2021/12 vélemény 2.1. pontját. Az EKB valamennyi véleménye közzétételre kerül az EUR-Lexen.

10 Lásd a CON/2021/12 vélemény 2.4. pontját.

módszertanok, amelyekkel értékelhető a bankokat és pénzügyi stabilitást veszélyeztető, éghajlattal kapcsolatos kockázatok mértéke, a rendelkezésre álló becslésekből egyre inkább egyértelmű, hogy e kockázatok hatása várhatóan jelentős[11].

2.3 Az EKB elismeri, hogy létezik valamennyi előzetes bizonyíték a zöld és a más eszközök közötti kockázati eltérésre[12]. Annak biztosítása érdekében, hogy a prudenciális keretrendszer kockázatalapú marad, a zöld és a más kötvények közötti kockázati eltérésre vonatkozó bizonyítékot figyelembe kell venni a célzott prudenciális kezelés kalibrálása során. Az EKB ezért fontosnak tartja a zöld jelzáloghitelek és jelzáloglevelek kockázatosságára vonatkozó adatok gyűjtését és értékelését. A zöld jelzáloglevelek és a zöld refinanszírozási jelzáloghitelek tekintetében a JMM számlálójában javasolt kedvezőbb elbírálás vonatkozásában az EKB elismeri az ilyen elemzési feladatban rejlő kihívásokat, és arra ösztönzi az MNB-t, hogy folytassa az erre irányuló erőfeszítéseket annak érdekében, hogy a következő években biztosítsa az intézkedés megfelelő kalibrálását. Mivel az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó prudenciális politika európai és világszinten is gyorsan fejlődik, az EKB ugyancsak teljes mértékben támogatja az MNB szabályozói megközelítéseinek folyamatos kiigazítását a különböző, különösen a kialakítás alatt álló uniós zöld kötvényekre vonatkozó normákkal való összhang biztosítása érdekében.

Ez a vélemény közzétételre kerül az EUR-Lex honlapon.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2021. június 11-én.

[aláírás]

az EKB elnöke

Christine LAGARDE

11 Lásd a CON/2021/12 vélemény 2.4. pontját; Európai Központi Bank, Financial Stability Review (Pénzügyi stabilitási jelentés) 2021. május.

12 Lásd továbbá: Bank of England Staff Working Paper No. 852 „Does energy efficiency predict mortgage performance?” (a Bank of England „Előrevetíti az energiahatékonyság a jelzálog teljesítését?” című, 852. sz. munkadokumentuma), 2020. január, elérhető: www.bankofengland.co.uk; Energy efficiency Data Protocol and Portal Final report on correlation analysis between energy efficiency and risk (az EeDaPP végső jelentése az energiahatékonyság és a kockázat közötti korrelációs elemzésről), elérhető: www.eedapp.energyefficientmortgages.eu; valamint az EconPapers report No. 2020:06 „Buildings’ Energy Efficiency and the Probability of Mortgage Default: The Dutch Case” („Az épületek energiahatékonysága és a jelzálog nemteljesítésének valószínűsége: a holland eset” című, 2020:06. sz. EconPapers jelentés), elérhető: www.econpapers.repec.org.